

ELDRARØKTIN

Manglandi eftirlit við heilivági sum gomul á ellisheimum fáa

Eldri fólk fáa ikki tann heilivág, sum læknin gevur og røktarstarvsfólk arbeiða eftir tveimum ymiskum listum

Árni Gregersen

Gomul á ellisheimum í Føroyum fáa ofta skeivan heilivág. Heilivág, sum ikki stendur úi tí skipan, sum bæði eldrarøkt og sjúkrahús brúka, sum grundarlag undir allari viðgerð.

Ein gjøgnumgond av, hvat tað er fyri ein heilivágur gomul á Boðanesheiminum og Eysturoyar Ellis- og røktarheimi fáa, vísir púra greitt, at samsvar í ómetaliga mongum førum ikki er millum tað, sum tey eldru eiga at fáa sambær Cosmic, sum er grundarlagið arbeitt verður útfrá – og so tað, sum tey eldru fáa.

Fleiri frágreiðingar eru. Hvi hetta er so, men mest av øllum er talan um fusk og manglandi viðing fyri skipanini og teimum gomlu.

Í nógvum førum er tað soleiðis, at tað finnast tvær ymiskar skipanir, sum vísa, hvønn heilivág tey gomlu skulu hava. Onnur er Cosmic, sum bæði heilsuverkið og eldrarøktin eiga at brúka og sum skal vera grundarlag undir øllum.

Hitt eru lokalir hondskrivaðir listar, sum vísa lokalt hvønn heilivágt fólk skulu hava.

Samsvar er sjáldan millum báðar skipanrinar.

Heilivágs-gjøgnumgongd

Í 2014 varð ein arbeðsbólkur settur at gera uppskot um, hvussu eitt skipað tilboð um heilivágs-gjøgnumgongd ella persónliga ráðgeving um heilivágsnýtslu kann setast í verk fyri málbólkin 65 ár og eldri,

sum fáa ávíst fleiri enn fyra sløg av læknafyrskrivaðum heilivági.

Endamálið við eini heilivágs-gjøgnumgongd var at betra um viðgerðartrygd og -dygd hjá borgarunum.

Harumframt var herðsla lögð á skynsama heilivágsnýtslu, soleiðis at borgarin ikki fær óneyðugan heilivág, og kostnaður fyri heilivágsviðgerð verður avmarkaður so nógv, ið til ber.

Løgtingið jættaði pening til royndarverkætlanina, sum varð sett í verk í januar 2017. Verkætlanin fór fram á Boðanesheiminum og Eysturoyar røktar- og ellisheimi. Í tíðarskeiðinum frá januar til og við mai í ár vóru í alt 54 heilivágs-gjøgnumgongdir framdar.

Tveir farmaseutar við prógvi í "medicingennemgang for farmaceuter", framdu hesar heilivágs-gjøgnumgongdir í samstarvi við avvarðandi røktarstarvsfólk og kommunulæknar.

Boðanesheimið og Eysturoyar Ellis- og røktarheim vóru vald til hesa kanningina, tí arbeðsgongdirnar á hesum báðum stovnunum eru ikki eins.

Á Boðanesheiminum fingu flestu búfólkini skamt lutaðan heilivág frá Apoteksverkinum.

Tað vil siga, heilivágur, sum er pakkaður í dagligar skamtir í rullur til 14 dagar í senn.

Á Eysturoyar Røktar- og ellisheimi lutaðu røktarstarvsfólki allan heilivágin til búfólkini. Harumframt hevur Eysturoyar Røktar- og ellisheim ein fastan komm-

Eysturoyar Ellis- og røktarheim er annað av støðunum, sum gjøgnumgongdin er gjørd á. Búfólkini hava fastan lækna, sum er knýttur at ellisheiminum...

Á Boðanesheiminum hava búfólkini sama kommunulækna, sum tey høvdu, tá ið tey búðu heima. Boðanesheimið er annað ellisheimið, har ein heilivágs-gjøgnumgongd er gjørd.